

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

George ASLAN

Mardin Milletvekili

Şırnak'ın İdil ilçesinde yaşayan Süryani yurttaşlara ait konut ve işyerleri ile İdil Meryem Ana Süryani Kilisesi'ne ait misafirhaneye yönelik son dönemde İdil Belediyesi tarafından gerçekleştirilen mühürleme, idari para cezası ve yıkım işlemleri, başta Süryani toplumu olmak üzere Şırnak halkının tepkilerine neden olmuştur. Söz konusu işlemler, Süryani yurttaşlar tarafından kendilerine yönelik baskı, yıldırma ve ayrımcı uygulamalar olarak değerlendirilmektedir.

9 Mayıs 2026 tarihinde İdil Meryem Ana Süryani Kilisesi'ne ait misafirhane mühürlenmiş, 3 Haziran 2026 tarihinde yapı tatil zaptı düzenlenmiş, 4 Haziran 2026 tarihinde İdil Meryem Ana Süryani Vakfına 1 milyon 170 bin TL idari para cezası uygulanmış ve 23 Eylül 2026 tarihinde kiliseye ödeme emri tebliğ edilmiştir. Ardından 2 Ekim 2026 tarihinde Süleyman Karagöl, İbrahim Konutgan, Filiz Tokuş, Şemun Gösteriş ve Robert Tutuş'a ait yapılara neredeyse eş zamanlı olarak yapı tatil zaptı düzenlenmiş ve mühürleme işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Son olarak 6 Ekim 2026 tarihinde Alyet Karagöl'e ait bina, hukuki ve idari süreçler henüz tamamlanmamış ve ilgili süreçler devam etmekteyken İdil Belediyesi tarafından yıkılmıştır.

İdil, Süryanilerin yüzyıllardır yaşadığı, dini, kültürel ve toplumsal varlıklarını sürdürdüğü tarihsel yerleşim yerlerinden biridir. Süryani yurttaşların konutları, işyerleri, kiliseleri ve bu

kurumlara bağılı yapılar, kuşaklar boyunca sürdürdükleri yaşamın ve kentle kurdukları tarihsel bağın bir parçasıdır. Özellikle Meryem Ana Süryani Kilisesi'ne ait misafirhane, yurt dışında yaşayan İdilli Süryanilerin memleketleriyle bağlarını korumaları ve İdil'e geldiklerinde konaklayabilmeleri bakımından önem taşımaktadır. Bu yapılara yönelik uygulamalar, Süryani toplumunun İdil'deki yaşam alanlarını ve memleketleriyle kurdukları bağları doğrudan etkilemektedir.

Bu bağlamda;

1. İdil Belediyesi tarafından Süryani yurttaşlara ait konut, işyeri ve dini yapılara yönelik gerçekleştirilen yapı tatil zaptı düzenleme, mühürleme, idari para cezası ve yıkım işlemleri Bakanlığınızın bilgisi dâhilinde midir? Söz konusu işlemlerin 3194 sayılı İmar Kanunu kapsamında öngörülen usul ve esaslara uygunluğu Bakanlığınızca denetlenmiş midir?
2. 6 Ekim 2026 tarihinde Alyet Karagöl'e ait bina, hukuki ve idari süreçler henüz tamamlanmamış ve ilgili süreçler devam etmekteyken hangi idari karar ve hukuki dayanağa göre yıkılmıştır?
3. Alyet Karagöl'e ait yapının yıkımına ilişkin işlemler yürütülürken, devam eden hukuki ve idari süreçler belediye tarafından dikkate alınmış mıdır? Hukuki süreçler sonuçlanmadan gerçekleştirilen yıkımın imar mevzuatına uygunluğu konusunda Bakanlığınızca teknik ve idari denetim yapılacak mıdır?
4. İdil Meryem Ana Süryani Vakfına 4 Haziran 2026 tarihinde uygulanan 1 milyon 170 bin TL idari para cezasının hesaplanmasında 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 42. maddesinde öngörülen hangi ölçütler esas alınmıştır? Söz konusu idari para cezasının hesaplanma yöntemi ve mevzuata uygunluğu Bakanlığınızca denetlenecek midir?
5. 2 Ekim 2026 tarihinde Süleyman Karagöl, İbrahim Konutgan, Filiz Tokuş, Şemun Gösteriş ve Robert Tutuş'a ait yapılara neredeyse eş zamanlı olarak gerçekleştirilen yapı tatil zaptı düzenleme ve mühürleme işlemlerinin 3194 sayılı İmar Kanunu'nda öngörülen usul ve esaslara uygunluğu Bakanlığınızca incelenecek midir? Bu işlemlerin her bir yapı bakımından ayrı teknik tespitlere dayanıp dayanmadığı denetlenecek midir?
6. İdil Belediyesinin Süryani yurttaşlara ait yapılara yönelik imar işlemlerinin kısa süre içerisinde yoğunlaşması karşısında, söz konusu işlemlerde imar mevzuatının nesnel, eşit ve ölçülü biçimde uygulanıp uygulanmadığı Bakanlığınızın görev alanı kapsamında incelenecek midir?

7. Bakanlığınızın imar ve yapılaşma mevzuatına ilişkin uygulamaları izleme ve denetleme yetkisi kapsamında, İdil Belediyesinin söz konusu işlemleri hakkında herhangi bir denetim başlatılacak mıdır? Mevzuata aykırı işlem tespit edilmesi hâlinde Bakanlığınızın yetkileri kapsamında hangi tedbirler alınacaktır?